

Małżeńskie prawo majątkowe

Wydanie 5.

Spis treści

Przedmowa	XXIII
Wykaz skrótów	XXV

Część I. Małżeńskie ustroje majątkowe

Rozdział I. Ustawowy ustrój majątkowy	3
A. Komentarz tezowy	3
Ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.)	3
B. Część opisowa	27
1. Powstanie wspólności ustawowej	28
2. Wspólność ustawowa, majątek wspólny, dorobek – różnice terminologiczne	30
3. Niejednorodność majątku	30
4. Majątek wspólny małżonków	32
4.1. Pojęcie majątku wspólnego	32
4.2. Poszczególne składniki majątku wspólnego	34
4.2.1. Wynagrodzenie	34
4.2.2. Dochody	35
4.2.3. Fundusze emerytalne	37
4.2.4. Składki ewidencjonowane na subkoncie ZUS	38
4.2.5. Własność i inne prawa rzeczowe	38
4.2.6. Posiadanie	40
4.2.7. Wierzytelności	40
4.2.8. Ekspektatywa	42
4.2.9. Spółdzielcze prawo do lokalu	43
4.2.10. Zasiedzenie	43
4.2.11. Akcje i udziały w spółkach kapitałowych	44
4.3. Domniemanie faktyczne	48
4.4. Wyłączenia wspólności w świetle orzecznictwa SN	51
5. Charakterystyka majątku wspólnego	52
5.1. Wspólność ustawowa jako wspólność łączna	52
5.1.1. Ograniczenia wynikające z charakteru wspólności łącznej	53
5.1.2. Ograniczenia wierzycieli wynikające z charakteru wspólności łącznej	55
5.2. Gwarancje związane z korzystaniem z majątku wspólnego	55
6. Majątek osobisty małżonków	57
6.1. Przedmioty nabyte przed wspólnością	58
6.2. Przedmioty majątkowe nabyte na skutek dziedziczenia, zapisu, darowizny	59
6.2.1. Zasada	59
6.2.2. Wyjątek – przedmioty urządzenia domowego	60

Spis treści

6.2.3. Odwołanie darowizny	61
6.3. Wspólność łączna wynikająca z odrębnych przepisów	64
6.4. Przedmioty służące zaspokajaniu osobistych potrzeb	67
6.5. Prawa niezbywalne	67
6.6. Przedmioty uzyskane tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia	68
6.7. Wierzytelności	69
6.8. Nagrody	70
6.9. Prawa autorskie i pokrewne	70
6.10. Surogacja	71
6.10.1. Ogólne założenia surogacji	71
6.10.2. Surogacja a odpowiedzialność	72
6.10.3. Przesłanki surogacji	72
7. Przesunięcia pomiędzy masami majątkowymi	73
8. Zarząd majątkiem wspólnym	77
8.1. Zasada samodzielności	79
8.1.1. Wyjątki od zasady samodzielności	79
8.2. Pojęcie zarządu	80
8.2.1. Poręczenie, kredyt, pożyczka jako czynności zarządu majątkiem wspólnym	81
8.2.2. Nabycie przedmiotu majątkowego jako czynność zarządu majątkiem wspólnym	82
8.2.3. Czynności zachowawcze	84
8.3. Sprzeciw małżonka wobec czynności zarządu majątkiem wspólnym	85
8.3.1. Wyłączenie sprzeciwu	88
8.3.1.1. Czynność w ramach działalności zarobkowej	88
8.3.1.2. Zwykłe potrzeby rodziny	90
8.3.1.3. Bieżące sprawy życia rodzinnego	90
8.3.2. Konsekwencje prawnie skutecznego sprzeciwu	91
8.4. Zgoda małżonka na czynność prawną	92
8.4.1. Pojęcie czynności prowadzącej do zbycia, obciążenia i nabycia prawa majątkowego	94
8.4.2. Czynność prawna obejmująca przedsiębiorstwo	95
8.4.3. Czynność prawna obejmująca gospodarstwo rolne	97
8.4.4. Zgoda na nabycie ruchomości	99
8.5. Skutki działania bez zgody	101
8.6. Ochrona osób trzecich	104
8.7. Ingerencja sądu w zarząd majątkiem wspólnym	105
8.7.1. Zastępcze zezwolenie sądu	105
8.7.2. Następcze potwierdzenie czynności prawnej przez sąd	106
8.7.3. Pozbawienie (ograniczenie) samodzielnego zarządu majątkiem wspólnym	106
9. Odpowiedzialność małżonków za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich	109
9.1. Zobowiązania niewynikające z czynności prawnej	111
9.2. Szczególny charakter wierzytelności	113
9.3. Wierzytelności powstałe przed powstaniem wspólności	113

9.4. Wierzytelności dotyczące majątku osobistego	114
9.5. Zbieg podstaw odpowiedzialności	114
9.6. Forma zgody	115
9.6.1. Sposób wykazania zgody	117
9.7. Zgoda małżonka na działalność gospodarczą	120
9.8. Realizacja przyjętych zasad w postępowaniu egzekucyjnym	122
9.8.1. Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności	125
9.8.2. Zbieg podstaw do nadania klauzuli wykonalności	128
9.8.3. Sprzeciw a zakres egzekucji	130
9.9. Realizacja przyjętych zasad w postępowaniu zabezpieczającym	130
10. Zobowiązania zaciągnięte wspólnie przez małżonków	131
11. Odpowiedzialność z tytułu zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny	132
12. Odpowiedzialność za zobowiązania publicznoprawne	133
13. Ustanie wspólności majątkowej	134
13.1. Przekształcenie wspólności	135
13.2. Zasada równych udziałów	139
13.2.1. Ustalenie nierównych udziałów	140
13.3. Uchylenie zakazu	144
13.4. Dochodzenie wierzytelności	144
13.5. Ustanie wspólności a odpowiedzialność małżonków za zobowiązania	145
13.6. Podział majątku wspólnego	148
13.6.1. Przedmiot podziału	149
13.6.1.1. Aktywa	149
13.6.1.2. Wydatki i nakłady	151
13.6.1.3. Rozliczenie długów	155
13.6.1.4. Realizacja roszczeń z art. 45 KRO	156
13.6.2. Sposoby podziału	158
13.6.2.1. Zasady słuszności a wysokość spłat i dopłat	161
13.6.3. Podział umowny	162
13.6.4. Tryb sądowy	164
13.6.4.1. Zakres kognicji	165
13.6.4.2. Podział w sprawie o rozwód i separację	167
13.6.5. Rozliczenie budowy na gruncie małżonka	168
Rozdział II. Umowne ustroje majątkowe	175
A. Komentarz tezowy	175
Ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.)	175
B. Część opisowa	183
1. Pojęcie i treść umowy majątkowej	184
2. Umowne przywrócenie wspólności ustawowej	185
3. Umowa majątkowa a sądowa rozdzielność majątkowa	186
4. Skuteczność umowy majątkowej	187
5. Rodzaje umownych ustrojów majątkowych	190
5.1. Umowna wspólność majątkowa	191

Spis treści

5.1.1. Wspólność rozszerzona	194
5.1.2. Wspólność ograniczona	196
5.2. Rozdzielność majątkowa	196
5.3. Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków	198
5.3.1. Obliczanie dorobków	200
5.3.2. Dochodzenie wyrównania dorobków	203
5.3.3. Zmniejszenie obowiązku	205
5.3.4. Legitymacja procesowa	206
Rozdział III. Przymusowa rozdzielność majątkowa	211
A. Komentarz tezowy	211
Ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.)	211
B. Część opisowa	215
1. Ustanowienie rozdzielności majątkowej przez sąd	216
1.1. Ważne powody jako przesłanka uwzględnienia powództwa	219
1.1.1. Separacja a rozłąka małżonków	220
1.1.2. Działalność gospodarcza jako „ważny powód” uwzględnienia powództwa	222
1.1.3. Inne mierniki oceny „ważnych powodów”	224
1.2. Oznaczenie daty w wyroku	225
1.3. Ochrona osób trzecich w postępowaniu sądowym	226
1.4. Umowna rozdzielność a powództwo z art. 52 KRO	227
1.5. Przywrócenie wspólności umownej	228
1.6. Przywrócenie wspólności ustawowej	229
2. Inne wypadki przymusowej rozdzielności majątkowej	232
2.1. Ubezpieczeniowanie małżonka	232
2.2. Upadłość małżonka	233
2.3. Separacja małżonków	234
Rozdział IV. Kodeksowe zagadnienia szczegółowe niezwiązane z reżimem majątkowym	235
A. Komentarz tezowy	235
Ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.)	235
B. Część opisowa	241
1. Wspólność przymusowa	241
2. Obowiązek alimentacyjny małżonków	242
2.1. Obowiązek w trakcie małżeństwa	243
2.2. Obowiązek po ustaniu małżeństwa	246
3. Tytuł prawnorodzinny	249
4. Wzajemna reprezentacja małżonków	251
Rozdział V. Dochodzenie roszczeń przez osoby trzecie z tytułu długu jednego z małżonków	253
Część opisowa	253
1. Uwagi ogólne	253
2. Dopuszczalność pozwania obojga małżonków z tytułu długu jednego z nich	254

3. Postępowanie rozpoznawcze a stosunki majątkowe małżonków	256
4. Postępowanie klauzulowe	258
5. Właściwe postępowanie egzekucyjne	262
6. Stosunki majątkowe małżonków a prowadzenie administracyjnego postępowania egzekucyjnego (zagadnienia wybrane)	269

Część II. Prawa małżonków do mieszkania

Rozdział I. Ogólna charakterystyka praw małżonków do mieszkania	277
Część opisowa	277
1. Pojęcie prawa do mieszkania	277
2. Rodzaje małżeńskiej wspólności praw do mieszkań	278
2.1. Prawo do mieszkania w ustroju pierwotnym (<i>régime primaire</i>)	278
2.2. Prawo do mieszkania związane z typem obowiązującego małżonków ustroju majątkowego	279
3. Podmiotowe prawa małżonków do mieszkania rodzinnego	280
3.1. Kształtowanie się ochrony mieszkania rodzinnego w obcych porządkach prawnych	280
3.2. Status mieszkania rodzinnego w prawie polskim	295
Rozdział II. Małżeńska wspólność prawa najmu mieszkania	301
A. Komentarz tezowy	301
Ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)	301
B. Część opisowa	309
1. Uwagi terminologiczne	309
2. Zakres opracowania	309
3. Charakterystyka ogólna najmu	309
3.1. Źródła regulacji	309
3.2. Małżonkowie jako podmioty stosunku najmu – zasady ogólne	310
3.3. Podstawowe uprawnienia i obowiązki stron	311
4. Małżeńska wspólność najmu lokalu mieszkalnego	314
4.1. Geneza	314
4.2. Koncepcje objaśniające konstrukcję najmu lokalu służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych rodziny	318
4.2.1. Uwagi wstępne	318
4.2.2. Teoria wielości stosunków najmu	318
4.2.3. Samodzielność praw w stosunku najmu	319
4.2.4. Koncepcja współnajmu	321
4.3. Powstanie stosunku najmu przed zawarciem małżeństwa ..	325
4.3.1. Obligatoryjność małżeńskiej wspólności najmu	326
4.4. Wspólność najmu niesłużącego zaspokajaniu potrzeb rodziny	327

Spis treści

4.5. Przymusowość małżeńskiej wspólności najmu	328
4.6. Ustanie przymusowej wspólności najmu	329
4.6.1. Wstęp	329
4.6.2. Przyczyny ogólne związane z wygaśnięciem najmu	329
4.6.2.1. Upływ czasu	329
4.6.2.2. Rozwiązanie stosunku najmu przez strony	329
4.6.2.3. Wypowiedzenie	331
4.6.2.4. Rozwiązanie stosunku najmu przez sąd	338
4.6.2.5. Odstąpienie	340
4.6.2.6. Inne wybrane przyczyny	341
4.6.3. Ustanie przymusowej wspólności najmu bez wygaśnięcia stosunku najmu	343
4.6.3.1. Rozwód, separacja oraz unieważnienie małżeństwa	343
4.6.3.2. Sądowe zniesienie wspólności najmu	344
4.6.4. Kontynuacja najmu po śmierci małżonka	346
5. Dysponowanie użytkowaniem rzeczy najętej i prawem najmu	349
Rozdział III. Własność lokali i służebność mieszkania	355
Część opisowa	355
1. Własność lokali	355
1.1. Wyjątki od zasady superficies solo cedit	355
1.2. Funkcja społeczna własności lokali	355
1.3. Konstrukcja prawna własności lokali	356
1.3.1. Modele jurydycznej konstrukcji własności lokali	356
1.3.2. Lokal mieszkalny	359
1.3.3. Nieruchomość wspólna	363
1.4. Skutki wyodrębnienia lokalu mieszkalnego w ustroju wspólności majątkowej	367
1.4.1. Sukcesja konstytutywna w drodze umowy	367
1.4.2. Powstanie odrębnej własności lokali w drodze pozaumownej	390
1.4.2.1. Jednostronna czynność prawna	390
1.4.2.2. Orzeczenie sądu znoszące współwłasność	392
1.5. Sukcesja translatywna	394
1.6. Nabycie odrębnej własności lokali wskutek zasiedzenia ...	395
1.7. Prawa i obowiązki właścicieli lokali	397
1.7.1. Uprawnienia właścicieli lokali	397
1.7.2. Obowiązki właścicieli lokali	401
1.7.2.1. Uwagi wprowadzające	401
1.7.2.2. Obowiązki dotyczące lokalu	402
1.7.2.3. Obowiązki związane z nieruchomością wspólną	403
1.8. Przymusowa sprzedaż własności lokalu	404
1.9. Wygaśnięcie odrębnej własności lokali	407
2. Służebność mieszkania	410
A. Komentarz tezowy	410
Ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)	410

B. Część opisowa	412
1. Własność lokali	412
1.1. Wyjątki od zasady superficies solo cedit	412
Rozdział IV. Małżeńska wspólność spółdzielczych praw do lokali mieszkalnych	419
A. Komentarz tezowy	419
Ustawa z 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 845 ze zm.)	419
B. Część opisowa	427
1. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego	427
1.1. Wspólność obligatoryjna	429
1.2. Wspólność przymusowa	431
1.3. Uchylenie zasady obligatoryjnej i przymusowej wspólności	432
2. Spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego ..	444
2.1. Charakter prawny, treść i ochrona spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego	444
2.2. Przynależność spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego do majątku (majątków) małżonków ..	447
2.3. Wygaśnięcie lokatorskiego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego	448
Rozdział V. Uprawnienia mieszkaniowe jako element prawa dożywocia	451
Część opisowa	451
1. Pojęcie umowy o dożywocie i jej podstawowe elementy ..	451
2. Zawarcie umowy z udziałem małżonka lub małżonków ..	456
3. Stosunek dożywocia	457
4. Prawo dożywocia	459
5. Konfiguracje podmiotowe w stosunku dożywocia a przynależność prawa dożywocia do majątków małżonków ..	462
6. Zamiana dożywocia na rentę i rozwiązanie umowy o dożywocie	463
Rozdział VI. Prawnorodzinny tytuł uprawniający małżonka do korzystania z mieszkania współmałżonka	469
A. Komentarz tezowy	469
Ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.)	469
B. Część opisowa	471
1. Podstawa prawna	471
2. Charakter prawny i treść rodzinnoprawnego tytułu jednego z małżonków do mieszkania	472
3. Przesłanki aktualizacji prawa do korzystania z mieszkania ..	472
4. Ustanie	476

Rozdział VII. Prawo do używania mieszkania w stosunku użyczenia	479
Część opisowa	479
1. Uwagi wprowadzające	479
2. Podstawowe cechy użyczenia	479
3. Podmiotowe konfiguracje w umowie użyczenia a przynależność prawa do używania lokalu do majątków małżonków	481
4. Ochrona praw lokatorów	482
Rozdział VIII. Wpływ rozwodu na los mieszkania	483
A. Komentarz tezowy	483
Ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.)	483
B. Część opisowa	489
1. Korzystanie rozwiedzionych małżonków ze wspólnie zajmowanego przez nich mieszkania	489
1.1. Podstawa prawna orzekania o sposobach korzystania z mieszkania	489
1.2. Określenie „wspólne mieszkanie”	490
1.3. Rodzaje rozstrzygnięć	491
1.4. Prowizoryczność rozstrzygnięcia	492
2. Podział wspólnego mieszkania	492
3. Przyznanie mieszkania jednemu z małżonków	494
4. Podział majątku wspólnego	495
5. Eksmisja	503
Część III. Uczestniczenie małżonka w działalności gospodarczej	
Część opisowa	511
Rozdział I. Małżonek prowadzący samodzielnie działalność gospodarczą	513
Rozdział II. Małżonek w spółce cywilnej	535
Rozdział III. Nabycie udziału w spółkach osobowych przez małżonka	543
Rozdział IV. Małżonek jako wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	552
Rozdział V. Nabycie akcji przez małżonka	567
Część IV. Małżonkowie jako podatnicy	
Część opisowa	579
Wprowadzenie	579

Rozdział I. Ordynacja podatkowa	580
1. Wprowadzenie	580
2. Małżonkowie w postępowaniu podatkowym	580
2.1. Strona. Pełnomocnik	580
2.2. Doręczenia	583
2.3. Zeznania świadków. Prawo do odmowy	585
2.4. Śmierć małżonka w trakcie postępowania podatkowego ..	586
3. Odpowiedzialność za zobowiązania i zaległości podatkowe	587
3.1. Odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe małżonka	587
3.2. Wspólna odpowiedzialność małżonków	588
3.3. Odpowiedzialność za zaległości podatkowe małżonka	589
3.3.1. Odpowiedzialność członków rodziny	589
3.3.2. Odpowiedzialność po rozwodzie	590
3.4. Prawa i obowiązki spadkobiercy	590
4. Zaświadczenia o wysokości zaległości podatkowych	595
5. Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych	595
5.1. Decyzja o zabezpieczeniu	595
5.2. Hipoteka na majątku wspólnym	596
Rozdział II. Małżonkowie jako podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych	598
1. Wprowadzenie	598
2. Wyłączenie spod opodatkowania	598
2.1. Przepisy o podatku od spadków i darowizn	599
2.2. Podział majątku	599
2.3. Zaspokojenie potrzeb rodziny	602
3. Wspólne roczne rozliczenie małżonków	602
3.1. Krajowa rezydencja małżonków	604
3.2. Miejsce zamieszkania poza Polską	605
3.3. Śmierć małżonka	606
3.4. Odliczenia od dochodu małżonków	606
3.5. Ulga na małoletnie dzieci	607
4. Dochody ze wspólnego majątku. Najem	609
4.1. Podatek dochodowy	609
4.2. Podatek od towarów i usług	614
5. Przychody ze zbycia wspólnej nieruchomości	614
5.1. Podstawowa zasada	614
5.2. Data nabycia	615
5.2.1. Intercyza	615
5.2.2. Rozwód	621
5.2.3. Nabycie nieruchomości wskutek śmierci współmałżonka ..	622
5.3. Zwolnienia od podatku. Nieruchomości nabyte od 2009 r. ..	628
5.3.1. Warunki zwolnienia od podatku	628
Rozdział III. Małżonkowie jako przedsiębiorcy	635
1. Podatkowa definicja działalności gospodarczej	635
2. Formy działania i opodatkowania podatkiem dochodowym	636

Spis treści

3. Majątek wspólny małżonków a majątek przedsiębiorcy . . .	637
3.1. Majątek spółki	639
3.2. Podatkowy majątek przedsiębiorcy	643
3.2.1. Amortyzacja wspólnego majątku	643
3.2.2. Zbycie składnika wspólnego majątku	644
3.3. Majątek przedsiębiorcy a intercyza	647
4. Przychody małżonka-przedsiębiorcy	649
5. Koszty uzyskania przychodów a relacje między małżonkami	650
5.1. Zatrudnianie małżonka	650
5.2. Odsetki od kredytu zaciągniętego przez małżonka	653
5.3. Sprzedaż towarów handlowych „otrzymanych” od małżonka	654
6. Odpisy amortyzacyjne	655
6.1. Możliwość amortyzacji wniesionych do spółki środków trwałych a art. 37 KRO	655
6.2. Wartość początkowa środka trwałego	656
6.3. Przejęcie działalności przez małżonka	657
6.4. Wynajęcie środków trwałych od małżonka	659
6.5. Odziedziczenie środków trwałych przez małżonka	660
Rozdział IV. Podatek od towarów i usług	662
1. Podatnik. Działalność gospodarcza	662
2. Nabywanie towarów przez małżonków	663
2.1. Prawo do odliczenia ze wspólnej faktury	663
2.2. Procent odliczenia przy wspólnym zakupie	666
3. Sprzedaż dokonana przez małżonka-przedsiębiorcę	668
3.1. Sprzedaż rzeczy należącej do majątku wspólnego	668
3.2. Przesunięcia towarów między małżonkami	669
4. Wynajmowanie nieruchomości	673
4.1. Umowa zawarta między małżonkami	673
4.2. Wynajmowanie wspólnego majątku	675
5. Powiązania o charakterze rodzinnym	677
Rozdział V. Podatek od spadków i darowizn	678
1. Zakres opodatkowania	678
1.1. Spadek	679
1.2. Wynagrodzenie zmarłego	681
1.3. Darowizna	682
1.4. Darowizny między małżonkami	684
1.5. Nieodpłatne zniesienie współwłasności	686
1.6. Podział majątku wspólnego małżonków	687
1.7. Nabycie praw do wkładu oszczędnościowego na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci	687
1.8. Nabycie jednostek uczestnictwa	688
1.9. Zachowek	690
2. Grupy podatkowe	691
3. Generalne zwolnienie dla małżonków	692

3.1. Adresaci zwolnienia	692
3.2. Zakres przedmiotowy zwolnienia	693
3.3. Warunki zwolnienia	693
3.3.1. Zgłoszenie nabycia	693
3.3.2. Akt notarialny	696
3.3.3. Udokumentowanie nabycia pieniędzy	696
3.3.4. Darowizna z majątku wspólnego małżonków	697
4. Kwota wolna	697
5. Zwolnienia od podatku	698
5.1. Nabycie wyposażenia mieszkania oraz innych ruchomości	698
5.2. Darowizny na cele mieszkaniowe	699
5.3. Dziedziczenie wkładu mieszkaniowego	700
6. Ulga mieszkaniowa	700

Część V. Prawo małżonka do świadczeń z ubezpieczenia społecznego

Rozdział I. Uwagi wprowadzające	705
Część opisowa	705
1. Pojęcie małżonka	705
2. Ryzyko ubezpieczeniowe	707
3. Rodzaje świadczeń	708
4. Źródła prawa	708
Rozdział II. Renta rodzinna	711
A. Komentarz tezowy	711
Ustawa z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	
(t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.)	711
B. Część opisowa	719
1. Pojęcie renty rodzinnej	719
2. Przesłanki uzyskania renty rodzinnej	720
2.1. Śmierć ubezpieczonego	720
2.2. Nabycie przez zmarłego uprawnień emerytalnych	721
2.2.1. Prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	721
2.2.2. Prawo do emerytury pomostowej	724
2.3. Niezdolność do pracy	724
2.4. Prawo do świadczenia przedemerytalnego	726
2.5. Prawo do zasiłku przedemerytalnego	729
2.6. Prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego	730
3. Prawo wdowy do renty rodzinnej	730
3.1. Pojęcie wspólności małżeńskiej	730
3.2. Wiek wdowy	732
3.3. Niezdolność wdowy do pracy	733
3.4. Wychowywanie przez wdowę małoletnich albo osób uczących się	734

Spis treści

3.5. Prawo wdowy niespełniającej warunków z art. 70 ust. 1 lub ust. 2 EmRentFUSU	734
3.6. Prawo do renty rodzinnej rozwiedzionego małżonka	735
3.7. Prawo do renty rodzinnej małżonka pozostającego w separacji	736
4. Prawo do renty rodzinnej w przypadku umyślnego pozbawienia życia współmałżonka	737
5. Szczególne uprawnienia do renty rodzinnej	740
5.1. Funkcjonariusze służb mundurowych	740
5.2. Prawo do renty rodzinnej bez względu na wiek i stan zdrowia małżonka	741
5.3. Inwalidzi wojenni i wojskowi	742
5.4. Rolnicy	742
6. Ustalenie wysokości renty rodzinnej	743
7. Postępowanie w sprawie o rentę rodzinną	745
Rozdział III. Zasiłek pogrzebowy	747
A. Komentarz tezowy	747
Ustawa z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.)	747
B. Część opisowa	753
1. Uwagi wstępne	753
2. Zakres podmiotowy	753
3. Podstawa wypłaty zasiłku	754
4. Podmioty uprawnione do zasiłku	755
4.1. Ubezpieczony	755
4.2. Emeryt i rencista	758
4.3. Członek rodziny ubezpieczonego albo członek rodziny emeryta lub rencisty	759
4.4. Inne osoby	760
5. Restytucyjny charakter zasiłku pogrzebowego	760
5.1. Koszty pogrzebu	760
5.2. Wysokość zasiłku	762
6. Postępowanie w sprawie o wypłatę zasiłku pogrzebowego	762
7. Szczególne uprawnienia do zasiłku pogrzebowego	764
7.1. Funkcjonariusze służb mundurowych	764
7.2. Rolnicy	765
Rozdział IV. Niezrealizowane świadczenie	767
A. Komentarz tezowy	767
Ustawa z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.)	767
B. Część opisowa	771
1. Uwagi wstępne	771
2. Przesłanki powstania prawa do niezrealizowanego świadczenia	772

2.1. Złożenie wniosku o świadczenie	772
2.2. Zgon małżonka po przyznaniu prawa do świadczenia, ale przed jego wypłatą	774
2.3. Zgon małżonka po przyznaniu prawa do świadczenia i jego wypłacie	775
2.4. Ustalenie prawa do świadczenia	776
3. Krąg osób uprawnionych	777
4. Wygaśnięcie prawa do niezrealizowanego świadczenia ...	780
5. Niezrealizowane świadczenie służb mundurowych	781
5.1. Źródła prawa	781
5.2. Krąg osób uprawnionych	781
Rozdział V. Zasiłek opiekuńczy	783
A. Komentarz tezowy	783
Ustawa z 25.6.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 645 ze zm.)	783
B. Część opisowa	789
1. Podmioty uprawnione do zasiłku opiekuńczego	789
2. Osoby podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu	789
2.1. Pracownicy	789
2.2. Członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych	790
2.3. Osoby odbywające służbę zastępczą	790
3. Podmioty podlegające dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu	791
3.1. Osoby świadczące pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług ..	791
3.2. Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą ..	791
3.3. Osoby wykonujące pracę na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności ...	792
3.4. Duchowni	793
4. Przesłanki uzyskania zasiłku opiekuńczego	793
4.1. Opieka małżonka nad dzieckiem w wieku do 8 lat	794
4.2. Zasiłek na dziecko z uwagi na stan zdrowia współmałżonka	796
4.3. Opieka nad współmałżonkiem	798
4.4. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy	799
4.4.1. Przesłanki dodatkowego zasiłku opiekuńczego	800
5. Wymiar zasiłku opiekuńczego	801
6. Wysokość zasiłku opiekuńczego	802
7. Utrata prawa do zasiłku opiekuńczego	803
8. Udokumentowanie uprawnień do zasiłku opiekuńczego ...	804
Rozdział VI. Jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej	807
A. Komentarz tezowy	807

Ustawa z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1205 ze zm.)	807
B. Część opisowa	813
1. Uwagi wstępne	813
2. Pojęcie osoby ubezpieczonej	813
3. Pojęcie wypadku przy pracy	814
4. Pojęcie choroby zawodowej	818
5. Jednorazowe odszkodowanie pieniężne	819
6. Postępowanie w razie wypadku pracownika	820
7. Postępowanie w razie wypadku osoby niebędącej pracownikiem	821
8. Roszczenia uzupełniające małżonka z tytułu śmiertelnego wypadku przy pracy	822
9. Szczególne uprawnienia do jednorazowego odszkodowania wypadkowego	825
9.1. Wypadek lub choroba zawodowa powstałe w szczególnych okolicznościach	825
9.2. Prawo do jednorazowego odszkodowania w służbach mundurowych	827
9.2.1. Uprawnienia funkcjonariuszy	827
9.2.2. Wysokość jednorazowego odszkodowania funkcjonariuszy	828
9.2.3. Wyłączenie prawa do odszkodowania	829
9.2.4. Postępowanie w sprawie o odszkodowanie	829
9.3. Prawo do jednorazowego odszkodowania żołnierzy	830
9.3.1. Uprawnienia żołnierzy	830
9.3.2. Wysokość jednorazowego odszkodowania żołnierzy	831
9.3.3. Wyłączenie prawa do jednorazowego odszkodowania	831
9.3.4. Postępowanie w sprawie o odszkodowanie	832
9.4. Jednorazowe odszkodowanie wskutek śmierci osoby udzielającej pomocy służbom mundurowym	832
9.5. Ubezpieczenie wypadkowe rolnika	833
Część VI. Prawo bankowe	
A. Komentarz tezowy	837
Ustawa z 29.8.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2357 ze zm.)	837
B. Część opisowa	847
Rozdział I. Uwagi ogólne	847
Rozdział II. Sytuacja prawna małżonka w Prawie bankowym – umowa rachunku bankowego	849
Rozdział III. Rachunek wspólny	851
1. Dysponowanie środkami na rachunku wspólnym	851

Rozdział IV. Wyплаты dokonywane przez bank w razie śmierci małżonka	853
1. Uwagi ogólne	853
2. Wyplata na pokrycie kosztów pogrzebu	853
3. Wyplata na wniosek organu rentowego	855
4. Dyspozycja wkładem na wypadek śmierci	856
4.1. Podatek	857
Rozdział V. Tajemnica bankowa a współmałżonek posiadacza rachunku bankowego	859
Część VII. Małżeńskie prawo spadkowe	
A. Komentarz tezowy	863
Ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny	
(t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)	863
B. Część opisowa	871
Rozdział I. Powołanie małżonka do spadku	871
Rozdział II. Uprzywilejowanie małżonka w prawie spadkowym	873
1. Uprzywilejowanie wynikające ze wspólności majątkowej	873
1.1. Łączny dział spadku i podział majątku	874
2. Uprzywilejowanie wynikające z istoty pożycia małżeńskiego	875
3. Uprzywilejowanie w zakresie dziedziczenia ustawowego	876
4. Uprawnienie do otrzymania przedmiotów urządzenia domowego	877
5. Uprawnienie do korzystania z mieszkania i jego urządzeń	880
6. Uprawnienie do zachowku	882
6.1. Krąg uprawnionych	882
6.2. Obliczanie zachowku	883
6.3. Zobowiązani z tytułu zachowku	888
6.4. Ograniczenie odpowiedzialności uprawnionego do zachowku	890
6.4.1. Ograniczenie odpowiedzialności za zapisy zwykłe i polecenia	890
6.4.2. Ograniczenie odpowiedzialności za zachówek	891
6.5. Uprawnienie do zachowku a art. 5 KC	892
Rozdział III. Swoboda testowania ze względu na ochronę małżonka	893
1. Zdolność testowania	893
2. Swoboda w zakresie rozrządzeń testamentowych	893
3. Ograniczenia swobody testowania	896
3.1. Zakaz testamentów wspólnych	897
3.2. Zakaz podstawienia powierniczego	899

Spis treści

3.3. Zakaz warunkowego powołania małżonka do dziedziczenia	900
Rozdział IV. Małżonek jako świadek testamentu szczególnego	901
1. Niezdolność bezwzględna	901
2. Niezdolność względna	903
Rozdział V. Zapisobierca czy spadkobierca?	906
Rozdział VI. Dziedziczenie ustawowe	909
1. Pięć grup spadkobierców ustawowych	909
2. Dziedziczenie małżonka w zbiegu ze zstępnyymi	911
3. Dziedziczenie małżonka w zbiegu z innymi krewnymi	912
4. Wpływ separacji prawnej na ustawowe dziedziczenie	914
Rozdział VII. Wyłączenie małżonka od dziedziczenia	915
1. Wyłączenie na podstawie art. 940 KC	915
2. Niegodność małżonka	917
2.1. Przebaczenie	918
3. Wydziejście małżonka	919
4. Zrzeczenie się dziedziczenia	921
5. Odrzucenie spadku	922
5.1. Pokrzywdzenie wierzycieli	924
Część VIII. Wzory pism i wniosków	
Wzory do Części I	929
Wniosek o pozbawienie małżonka samodzielnego zarządu majątkiem wspólnym	929
Wniosek o zezwolenie na sprzedaż nieruchomości	931
Pozew o ustalenie nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym	933
Pozew o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej	935
Pozew o zapłatę (wyrównanie dorobków)	937
Wniosek o podział majątku wspólnego	939
Pozew o alimenty	941
Wniosek o nakazanie wypłacenia małżonkowi wynagrodzenia	943
Pozew o obniżenie alimentów	944
Pozew o wygaśnięcie alimentów	946
Wniosek o wyłączenie odpowiedzialności małżonka za zobowiązania wynikające z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny	947
Pozew o dopuszczenie małżonka do korzystania z mieszkania w celu zaspokojenia potrzeb rodziny	948
Wniosek o ustalenie sposobu korzystania z mieszkania małżonków	950
Wniosek o wpis wspólności ustawowej	952
Pozew o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym	953
Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi	955

Wzory do Części II	957
Umowa najmu	957
Akt Notarialny	959
Umowa o przeniesienie własności lokalu	959
Pozew o rozwód (z wnioskiem o eksmisję)	964
Umowa o podział majątku wspólnego	966
Wzory do Części V	969
Odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział Wojewódzki w ..... z dnia ... znak	969
Odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział Wojewódzki w ..... z dnia ... znak	971
Odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział Wojewódzki w ..... z dnia ... znak	973
Odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział Wojewódzki w ..... z dnia ... znak	975
Odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział Wojewódzki w ..... z dnia ... znak	977
Protokół Nr ...../..... r. ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy	1005
Informacja o wypadku (Wniosek o wszczęcie postępowania powypadkowego)	1009
Wzory do Części VII	1013
Pozew o zachowek	1013
Pozew o wyłączenie małżonka od dziedziczenia	1015
Pozew o uznanie małżonka za niegodnego dziedziczenia	1017
Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku	1019
Wniosek o dział spadku i podział majątku wspólnego	1020

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl